

UWARUNKOWANIA DECYZJI BIZNESOWYCH WPŁYWAJĄCE NA RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY W PRZEDSIĘBIORSTWACH LOGISTYCZNYCH

Streszczenie

Tło badań: Odkąd istnieje rynek, podmioty na nim funkcjonujące jako strona podaźowa musiały konkurować o dostępny na rynku popyt. Na początku prowadzący działalność gospodarczą mieli duży margines bezpieczeństwa w dostosowywaniu się do wymagań na rynku. Wynikało to z braku konkurentów oraz barier jaką stanowiły odległość i transport. Wraz z rozwojem postępu naukowo-technicznego, którego przyspieszenie nastąpiło w czasie pierwszej rewolucji przemysłowej, zauważalny stał się proces zawężania tego marginesu. Postęp i rozwój cywilizacji ludzkiej z mniejszymi lub większymi fluktuacjami (gospodarczymi, militarnymi, demograficznymi, ekologicznymi itp.) trwa nieprzerwanie i w dłuższej perspektywie czasowej nieustannie przyspiesza. Globalizacja gospodarki – a w szczególności przepływy informacji, kapitału, towarów i ludzi, organizacja potencjału intelektualnego i wytwórczego - z jednej strony powoduje dalsze przyspieszanie postępu a z drugiej strony zaczęła wywoływać zmiany w procesach rozwojowych, które mają charakter niespodziewanych turbulencji. Występujące zmiany w sposób gwałtowny zaburzają istniejący stan równowagi. Siła ich oddziaływania, będąca pochodną procesów globalizacyjnych powoduje ogromne zmiany w funkcjonowaniu rynku. W takich warunkach pole manewru w podejmowanych przez firmy aktywności kurczy się do rozmiarów nie odnotowywanych wcześniej. Organizacje nie mają innego wyjścia jak podejmować wyłącznie właściwe dla nich decyzje, które pozwolą im skutecznie rywalizować na rynku o klienta. Liczne publikacje naukowe identyfikują wiele czynników determinujących skuteczność decyzji biznesowych podejmowanych w przedsiębiorstwach (K. Bartuś, T. Bartuś, 2005; Dudziak, Szpakowska, 2015; Gracel, Makowiec, 2017; Pondel, Maciejewski, 2016; Strońska, Zakrzewski, 2009; P. Ślusarczyk, S. Ślusarczyk, R. Ślusarczyk, 2013; Wysocki, 2016). Zarządzający koncentrują się na czynnikach, na które mają oni bezpośredni wpływ. Z punktu widzenia skuteczności decyzji biznesowych oraz osiąganego przez przedsiębiorstwa wyniku rentowności ze sprzedaży, szczególnie istotne są następujące uwarunkowania decyzji biznesowych: spójność celów, kompetencje zespołów ludzkich, aktualne i wiarygodne informacje, narzędzia wspomagające raportowanie, współpraca pomiędzy poziomami zarządzania, kontrola działalności oraz zintegrowany system mierników i wskaźników. Biorąc pod uwagę oczekiwania i priorytety przedsiębiorców, autorka pracy postawiła następujące pytania badawcze:

- ▶ P1: Czy istnieje skończony zbiór wzajemnie powiązanych uwarunkowań skutecznych decyzji biznesowych mających wpływ na maksymalizację wyników rentowności ze sprzedaży?
- ▶ P2: Czy elementy skończonego zbioru wzajemnie powiązanych uwarunkowań skutecznych decyzji biznesowych mających wpływ na maksymalizację wyników rentowności ze sprzedaży są różne dla przedsiębiorstw z i spoza branży logistycznej?

► P3: Czy elementy skończonego zbioru wzajemnie powiązanych uwarunkowań skutecznych decyzji biznesowych mających wpływ na maksymalizację wyników rentowności ze sprzedaży są różne dla dużych i średnich przedsiębiorstw?

Celem pracy jest: identyfikacja kluczowych uwarunkowań decyzji biznesowych i sieci ich zależności wpływających na maksymalizację wyniku rentowności ze sprzedaży, podejmowanych w dużych i średnich przedsiębiorstwach z branży logistycznej. Dodatkowo zaplanowano dwa zadania badawcze.

► Z1: identyfikacja skończonego zbioru uwarunkowań wpływających na skuteczność decyzji biznesowych mających wpływ na maksymalizację wyniku rentowności ze sprzedaży.

► Z2: identyfikacja zależności pomiędzy każdą parą uwarunkowań wpływających na skuteczność podejmowanych decyzji w dużych i średnich przedsiębiorstwach z branży logistycznej.

Metody: Na potrzeby poszukiwań odpowiedzi na zadane w pracy pytania badawcze oraz realizacji postawionego w pracy celu autorka pracy dokonuje identyfikacji zbioru kluczowych uwarunkowań decyzji biznesowych. Identyfikację przeprowadzono w oparciu o wnioski wyciągnięte z analizy źródeł wtórnych (literatury przedmiotu) oraz pierwotnych (badań własnych). W ramach studiów literatury poddano analizie problematykę teorii zarządzania ze szczególnym uwzględnieniem struktur procesów podejmowania decyzji, metod podejmowania decyzji biznesowych, skuteczności decyzji, systemów wspomaganie decyzji oraz czynników wpływających na decyzje. Badania własne dotyczą wpływu uwarunkowań decyzji biznesowych na skuteczność przedsiębiorstwa mierzoną poprzez rentowność ze sprzedaży (z ang. return on sales, ROS) oraz ich współzależności. Identyfikację kluczowych uwarunkowań decyzji biznesowych dokonano na podstawie analiz statystycznych i porównawczych wyników badań pogłębionych przy użyciu metod porównania grup niezależnych, analizy korelacji, regresji oraz analizy sieciowej. Analizy statystyczne wykonano przy zastosowaniu programu Statistica 13.

Wyniki: Efektem realizacji pracy jest nie tylko wskazanie uwarunkowań decyzji biznesowych ale także identyfikacja kluczowych uwarunkowań z punktu widzenia wielkości i branży firmy. W wyniku przeprowadzonych analiz statystycznych potwierdzono istnienie wpływu uwarunkowań decyzji biznesowych na wynik ROS przedsiębiorstwa oraz występowanie korelacji pomiędzy poszczególnymi uwarunkowaniami. Poszukując odpowiedzi na pytania badawcze przeprowadzono analizę porównawczą współczynników korelacji uwarunkowań dla czterech grup organizacji tj. dużych i średnich przedsiębiorstw z i spoza branży logistycznej. Wyniki analiz jednoznacznie wskazują na korelację skuteczności decyzji biznesowych i odmiennych agregatów uwarunkowań w zależności od wielkości podmiotu gospodarczego.

Wnioski: Wyniki przeprowadzonych badań pozwalają na udzielenie twierdzących odpowiedzi na zadane w pracy pytania badawcze. Autorka udowodniła, że istnieje skończony zbiór wzajemnie powiązanych uwarunkowań decyzji biznesowych, które mają wpływ na wynik rentowności ze sprzedaży. Zbiór kluczowych uwarunkowań decyzji biznesowych jest inny zarówno dla dużych i średnich przedsiębiorstw jak i firm z i spoza branży logistycznej.